

Komandi partur:

Í komandi parti er persónlig frásøgn frá Eysturtýskland, áðrenn múrurin fall fyri júst 25 árum síðani.

Goymslan hjá Marinens Kuldepot, sum tryggjaði hetta virkseimið á Tvøroyri. Maðurin er Símun á Skarvanesi. Myndin er úr bókini “Fylking”.

av knóranum . Petur Mohr Dam kundi nú koma framat við AT. Hann varð hjálptur av Stauning, sum vildi vísa sínum kammeratum á Tvøroyri, at javnaðarstjórnin í Danmark nú skuldi skapa eitt skúladømi um, at kúgaðu arbeðararnir í Føroyum skuldu hjálpast til makt og æru.

Tað var fyri eina litla peningaupphædd, at arbeðararnir og fiskagenturnar kundi yvirtaka ta stóru Mortensen fyrítøkuna, og Petur Mohr Dam kundi fáa sess sum tann skilagóði leiðarin.

Einføld umsiting

Lærarin Johan Mortensen var einasti starvsmaður hjá kommununi, og hesum tókst hann við hvønn dag eftir skúlatíð. Kommunuskrivstovan var tá bert opin triggjar seinna-partar um vikuna. Men tað vóru kortini nógvar sakir, sum kravdu skrivligt arbeiði. Johan var meira av tí gamla skúlanum, men eg kundi kortini hjálpa honum við mínum royndum.

Tá ið seinni verður hugsað um tíðina havi eg størstu virðing fyri tí arbeiði, sum hann gjørdi fyri kommununa. Lønin var heldur ikki tann stóra.

Johan Mortensen hevði ikki nakra lærara-útbúgving. Hann var byrjaður at lesa gudfrøði, men hesum gavst hann við.

Fyrstu árin gekk tað væl við samstarvinum millum kommunustýrslimirnar. Bert Richard Thomsen var ikki nýggjur í hesum starvi. Hann var ein iðin og framsøkin vinnulívsmaður. Hann var tann fyrsti við ætlan um eitt størreiðari av trolarum, men tíverri var eydnan ikki við honum. Tíðirnar vóru ikki góðar, og hann fekk ikki nóg mikið av stuðli, tá ið á stóð.

Beiggi hansara Tummas og hann drógu ikki eina línu, og amtmaðurin Olrik var í parti við Tummas. Tá ið tað gjørdist tørvur á tøkum peningi, fór alt.

Trolararnir vórðu lagdir fyri teym á fjørðinum og blivu seldir bíliga til bretskar keyparar.

Tað var ein tungur dagur, tá ið hesir tveir trolararnir seinastu ferð fóru út av Trongis-

*Lærarin,
Johan
Mortensen,
var skrivari
hjá komm-
ununi á
Tvøroyri*

vágsfirði. Her sum í mongum øðrum førum var tað øvundsjúka og vánaligt samstarv, og kanska eisini ov lítið figgjarligt skil, sum endaði hesi trolaraætlan, sum kundi verið bjargað, um viljin var til tess.

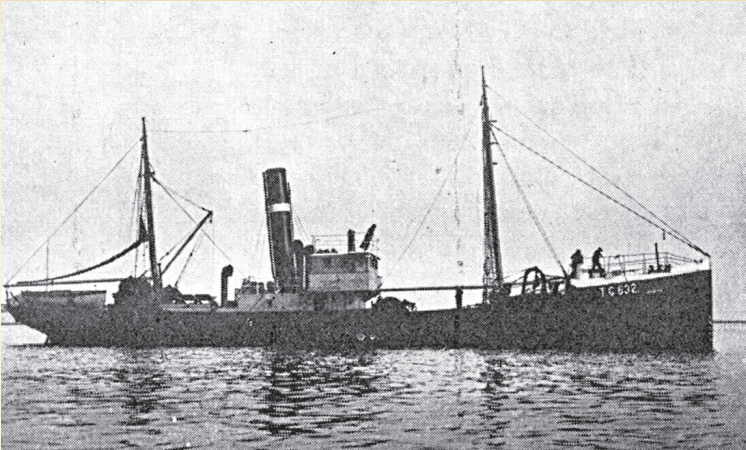
Richard hevði upprunaliga verið í felag saman við brøðrunum Tummas og Herluf, og hann var tann drívandi megin í fyrítøkuni, men har kom skilnaður í.

Tann upprunaliga Thomsen fyrítøkan sigldi leingi í tungum sjógvi. Men so kom seinni heimsbardagi, og ísfiskasiglingin til Bretlands bjargaði fyrítøkuni.

Kolagoymslan bjargað

Okkara kommunustýri yvirtók eina rættiliga stóra uppgávu frá teimum, sum sótu undan okkum. Tað var bygging av tí nýggja skúlanum. Hetta skuldi veruliga vera ein uppbygging til tann gamla skúlan, sum fyri langari tíð síðani var blivin alt ov lítil. Tað hevði verið neyðugt at leiga høli til skúlan.

Undanfarna kommunustýrið hevði fingið gjørt tekningar og aðra fyrireiking, men vit komu at standa fyri figgingini. Eg tingaðist við sparikassan og fekk figging, tá kundi arb-

Nýpan var ein av trolarunum hjá Richard B. Thomsen.

Bekendtgørelse.

Det bekendtgøres herved, at nedennævnte Kandidatlistar til Kommunalvalget for Frødehø Sogns Kommune d. 17. Februar d. A. er indleveret og godkendt.

Valgliste B.

1. Kristian Djurhuus, Sysselmand, Tveraa.
2. Daniel Johan Lave, Skibsfører, Frødehø.
3. Morten Micael Joensen, Fiskevrager, Tveraa.
4. Elieser Mortensen, Agronom, —
5. Daniel Bech, Skibsfører, Trangisvaag.
6. Emil Hammer, Commis, Tveraa.
7. Poul Nicolaj Mohr Olsen, Trøejer af Ørðavigslið.

Stillere paa denne Liste:

Johan Larsen, Skomager,	Tveraa.
Katrine Marie Sofie Nordenskjold Gislason, Husmoder,	—
Peter Martin Frederik Christiansen, Politibetjent,	—
Johanne Sumberg, Husmoder,	—
Ole Johan Fr. Viberg, Fisker,	—
Elisabeth Susanne Petersen, Husmoder, Frødehø.	—
Johannes Mortensen, Odelsmand,	—

eiðið byrja. Arkitekturin Hofgaard hevði gjørt tekningina og stóð fyri arbeiðinum. Samstarvið her var tað best møguliga.

Undir undanfarna kommunustýri var havnabyggingin liðug. Danska sjóverjan hevði stóð á Tvøroyri. Her hevði sjóverjan eina kolagoymslu, sum fyrítøkan T.F. Thomsen hevði umsón við.

Men sjóverjumyndugleikarnir kravdu, at tað skuldi gerast ein bygningur til kolagoymslu niðri við havnarlagið. Annars vildu teir flyta støðina inn á Skálafjørðin, har Valdemar Lützen hevði teir bygningar, sum tørvur kundi vera á. Men hesum hevði Tummas Thomsen ongan áhuga fyri.

Fyri ikki at missa hetta virkseimið av Tvøroyri legði eg uppskot fyri kommunustýrið um, at havnin lat byggja eina slíka kolagoymslu, og hetta var samtykt.

Tá ið bygningurin var liðugur skuldi setast ein umsónarmaður, og starvið varð lýst leyst. Millum umsøkjararnar var eisini fulltrúin hjá mær, Kis Larsen. Hetta var nú bert eitt “bein”, sum ikki skuldi taka nógva tíð. Eg helt hann vera best skikkaðan, og hann fekk starvið.

Men arbeiðið gjørdist meira krevjandi, enn mett var, og Kis var ofta burtur frá. Tá mátti eg átaka mær skrivstovuarbeiði, sum ikki kundi bíða. Seinni gjørdist hann sýslumaður í Vágum.

Jarðarskatturin avtikin

Tað vísti seg, at fleiri sýslumenn høvdu trupulleikar við at innkrevja jarðarskatt. Skipanin

var tung at umsita, og ofta gjørdur “gamlar syndir” tað enn meira trupult at koma upp undan.

Gunnar Dahl Olsen var tá formaður fyri sýslumansfelagið, og felagið samdist um at heita á lögtingið um at avtaka jarðarskattin.

Løgtingið var ivasamt, men tað endaði, at hetta varð samtykt. Hetta var ein stórir lætti hjá sýslumonnunum. Kommunurnar kravdi eisini inn ein annan jarðarskatt, men hetta varð avtikið í 1963.

Liðugt á hesum sinni

Hetta verður so Kristian Djurhuus á hesum sinni. Í hesum 33 pørtum er eisini søgan hjá Ejler, son Kristian, og hjá konu hansara, Margrethu, og hennara ætt inni í Heiðunum. Til samans vildi hetta tilfar fyllt eina fitta bók.

Í røðini um Effersøættina varð eisini greitt frá, tá ið Kristian avloysti Oliver Effersøe sum sambandstingmann fyri Suðuroynna í 1932. Sambandsmenn í Suðuroy hildu, at tíðin var farin frá Oliver. Hann var kanska meira konservativur enn gott var. Men hann búði í Danmark, og tað hava teir í Suðuroy ikki hildið vera nóg gott. Teir finga so Kristian at stilla upp, og tað munnu teir hava hildið vera eitt heppið val.

Tað, sum hevur verið við í hesi røð, er ein lítill partur av tí, sum Kristian Djurhuus hevur skrivað.

Her er ivaleyst av tilfari til at skriva eitt rættiligt verk um mannin, sum hevur fyllt so nógv í føroyska samfelagnum.

Verður lív og heilsa er hugsandi at tað seinni koma fleiri partar. Hetta er ein spennandi og áhugaverd søga, sum okkara lesarum hevur dámt væl.